

ALFÖLDI HIRLAP.

Kiötzetési díj:
Helyben: félre 3 frt — kr. Postán: félre 4 frt — kr.
negyedre 1 „ 50 „ negyedre 2 „ — „

Megjelenik hetenként 2-szer: szerdán és szombaton este
Szerkesztői s kiadói-hivatal szállása: **Csapó-utczán a Dobray-háznál 9-dik sz. a.**

Egyesszám 10 kr.: **Hirdetmények díja:** 5 hasábos
petit sorért 5 kr.; többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árle-
gédés adatik. A nyilttérben való közlemény 3 hasábos sorért
15 kr számítatik.

Az előtötzetést és hirdetések elfogadják helyben: a lap-kiadóhivatala nagy-csapó-
utczán 9. sz. a. Dobray-háznál és Telegdi K. Lajos könyvkereskedése.

Pesten: Haasenstein és Vogler Gizellatér 1. sz., Lang L. stársa; Weisz Móríc; Bécsben:
Oppelik A.; Mosse R.; Daube G. L. et Comp. Hamburgban Steiner Adolf.

A kikiáltott elvek és azoknak alkalmazásba-vétele s keresztül-vitele.

Nincs könnyebb, mint elméletileg valamit elhatározni s a papíron vagy szószókatilag ezt is, azt is hirdetni vagy épen megígérni, sőt épen elhatározni; hanem mindazt megvalósítani, tettelesen keresztülvinni: ez már aztán herculesi művelet és igen sokszor a lehető leghaládatlanabb vállalat.

Az 1867-ki kiegyezés Deák Ferencz és Andrássy gróf eszélyes műveletei által az addigi viszonyok tarthatlan alakulási kényszerűségei közepett jött létre. A kiegyezkedés eredményeire s következményeire: önámító nagy bizalom, rózsás nagy remények és körülbelül nagyhatalmu állami ábrándozások valának hozzá fűződve; azonban mindezen szép remények és rózsaszínű feltevések legnagyobb része vízzé vált; pedig kezdetben még a kedvező termés és élet-kivitel s egyéb pénzügyi segéd források is támogatták a magyar miniszterek és törvényhozás azon erőfeszítéseit, hogy a magyar államot minél sebesebb tempóban rögtönzött haladással vonzólják s hajtják előre a cultura eszközeinek és a cultur-állami institúciók többitésének s korszerű átalakításának megsokszorozott munkatévésénél.

Nyakrafőre csináltak, renováltak, reformáltak oda fent és oda alant mindenféle állami s batósági állapotokat, és pedig nagyon drága költsénnel, csak hogy az önálló nagy állam és cultur-nemzet tekintélyét elsajátíthassuk.

Csináltak szilajon tömérdek szak, művészeti, műtani, tanügyi, közigazgatási, bírósági, katonai, vasuti stb. új institúciókat, testületeket és hivatali állomásokat a nélkül, hogy azon institúciók megvalósításához s azok hivatalainak szükségelt képzettséggel s munkaképességgel bíró erőkkel való betöltéséhez lettek volna csak fele részben is alkalmas és ügyes egyének.

A természet, az időjárás, azonban és az ezzel karöltve az alkotmányos aera beállásával felszabadult üzleti szédelgés: egyszerre ellenünk fordultak; és ekkor nem csak megszűnt a terménykivitel; de a Krach és az éveken át tartó rosz termés bedugta, sőt majd nem egészen megsemmisítette a napi megélhetés nélkülözhetlen elemi forrásait; és így csak irgalmatlan adó-executióval csikolták és méreg drága adósságcsinálással hajhálták össze az állam-kiadások fedezésére szükségelt pénzt.

Ekkor aztán általános hangoztatott jelszóvá lett: a **takarékosság** érvényesítése.

TÁRCSA.

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 80 nap alatt.

(18-dik közlemény.)

Mindez azonban egy pillanatra sem hozta ki Fogg Phileast sodrából. Folytatta kutatásait, elhatározva, hogy Macaoan is hasonlót tesz, midőn egy tengerész megszólította: „Nagyságod egy hajót keres?”

„Talán van indulásra kész hajója?”

„Igen uram, egy szép vitorlás, a 43-ik számú, a legkita-
nóbb az egész hajórajban.”

„Gyors járásu?”

„Óránként mintegy 10 mértföld. Óhajta látni?”

„Óhajtom.”

„Nagyságod meg lesz elégedve. Sétautazásról van szó a tengeren?”

„Nem, hosszabb utról.”

„Hosszabb utról?”

„Akar engem Yokohamaba szállítani?”

E szavakra a tengerész meredt szemekkel bámult az angolra. „Nagyságod enyelegni méltóztatik.”

„Nem, elkéstem a Carnatic-ról, s legkésőbb 14-én Yokohamában kell lennem, hogy a San-Franciscoba induló hajóra ülhessek.”

„Sajnálom,” — válaszolt a tengerész, — „de ez lehetetlen.”

Hanem sokkal könnyebb a **takarékosságról** hatalmas és bölcs értekezéseket és **elbajoló** szószókat tartani, mint azt ténylegesen keresztülvinni.

Akár merre lön a **takarékosság** egy kissé komolyan megkísértve: az érdekelték ezek rokonai s pajtsái azonnal a lehető legnagyobb lármát csapták, jajszókeltek; és mindenféle variációkkal szidták s gyalázták a **takarékosság** megindítóit.

Igy nyittele el magát csakhamar nem csak két miniszterium, de az egész Deák-párt.

Míthogy Tisza K. és párthívei hangoztatták azt legtöbb alaposággal, leginkább biztató s meggyőző érveléssel miszerint: az 1867-ki egyezmény rosszul volt megcsinálva és hogy a **takarékosságot** nagyobb mérvben s nagyobb erélylyel kellene érvényesíteni, — igen természetesen, Tiszának és az általa kiszemelt egyéneknek kellett a kormányrudat kezükbe venni.

Az már a napnál világosabb: hogy Tisza és társai rendkívül nehéz, halátlan, bajos és válságos missióra vállalkoztak.

Tisza Kálmán, az ő könnyűvérű s az isteni gondviselésből és pusztá igérettevésekből élőködött elődeitől a lehető legfatalisabb s nyomorultabb örökséget vette át.

A pénzügyi források ki valának élve, az összes fináncztényezők megvalának már nyomorítva; s mindenfelé a munkatehetetlen hivatalnok had áll vagy lézeng a közteendők kezelésében.

A kevés jövedelem, a nagy adósság és a folyvást fokozódó terhek és deficitek közepett: az állam pénzügyi egyensúlyának helyreállítására vállalkozni, a munkaképtelen hivatalnokok hadának Augias istállóját kisépérni: valóságos nyaktörő merénylet; s mindezekhez járul most még a felfokozott reményekkel táplált közvéleménynek anticzipált feltevéseivel arányban nem álló bécsi alkudozási állapot és kilátásban lévő eredmények.

Valósággal tapintatlan arcul csapás lenne az az a közvéleményre s a közváradkozásra nézve, ha hogy annak épen semmiféle kívánatát s váradkozását sem elégtének ki a bécsi alkudozás végeredményei.

A dolgok és viszonyok eként való alakítása és a bécsi kívánalmakba való beleegyezés helyett, tanácsosabb, sőt mulhatlan kötelessége Tiszának: hogy a miniszterelnökségtől, a magát élet-halálra megadó kormány vezetésétől önértzetesen lépjen vissza.

Am lássák az igazságosan s eszélytelen bécsi urak: idéttlen makacsodásukkal hova sülyesztek a kettős monarchia helyzetét.

„Száz fontot adok naponta, s ezenkívül kétszáz font külön jutalmat, ha idejekorán Yokohamaba szállít.”

„Komolyan van ez mondva?”

„Komolyan” — erősíté mr. Fogg.

A tengerész a habokra bámult, láthatólag küzdve magával, és égvén a vágytól, hogy oly jelentékeny összeget zsebre rakhasson, de egytial aggódván is e kaland kimenetele miatt.

Fix halálos aggodalmakat állott ki.

Ezenközben mr. Fogg bájos utitársnőjéhez fordulva, kérdé: „Nem fog félelmet érezni az utazás alatt?”

„Önnel, mr. Fogg, nem.”

A tengerész, kalapját kezében forgatva, ismét a gentleman-hoz közeledett. „Nos?” — kérdé mr. Fogg.

„De talán van egy eszköze, hogy mégis rendezhetjük a dolgot.” — Fix lélekzete elfogyott.

„Mily eszköz az?” — kérdé mr. Fogg.

„Az, hogy Nagasakiba vitorlázunk, Japán leg-szélső déli csucsára, mi tizenegyszáz mértföldnyire van, vagy Sanghaiba, mi csak nyolczszáz mértföldnyi távolságban van ide. Ha az utóbbi helyre megyünk, nem is kényszerülünk messzire távozni a chinai partoktól, és ez annál nagyobb előny, mert a szél ez irányban kedvező.”

„Tengerész!” — mondá Fogg Phileas. — „Én nem Nagasakiba vagy Sanghaiba szándékozom utazni, hanem Yokohamában az amerikai postahajóra ülni.”

„Mindegy az!” — válaszolt a tengerész. — „A San-Franciscoba közlekedő gőzös nem Yokohamából indul Yokohama és Nagasakiban megáll ugyan, de tulajdonképi induláshelye Shanghai.”

„Bizonyos ön abban a mit most mondott?”

Debreczeni napló.

○ A debreczeni reform. egyházmegye közgyűlést tartott ápril 10-kén Derecskén Nyiri Péter esperest és Móríc Pál segédgondnok elnöklete alatt, csak nem teljes számban megjelent egyházi és világi tanácsbírái, lelkészei s számos képviselők jelenlétében.

Előterjesztetett az esperesti jelentés az egyházmegye 1875-ik évi egyházi és iskolai adatairól. E szerint az egyházmegye népessége 27,487 fi-, 27,526 nő, együtt 55,013. Szülöttek száma 1346 fi-, 1177 nő, együtt 2523. Ebből törvénytelen 59 fi-, 52 nő. Halottak száma 1105 fi-, 986 nő, együtt 2091. — Uj házaspárok száma 605 tizta, 16 vegyes, együtt 621. — Iskolakötelesek 2936 fi-, 2909 nő, együtt 5845. A népesség számának 10-62%-a. Iskolába járók 2541 fi-, 2432 nő, együtt 4973. Az iskolakötelesek számának 85%-a. Iskolát a tanköteles évek előtt elhagyta: 238 fi-, 241 nő, együtt 479. A tankötelesek számának 8%-a. Iskolázatlanok 157 fi-, 236 nő, együtt 393. A tankötelesek számának 7%-a. E két utóbbiak számához legközelebb járul Kaba, hol 100 iskolaköteles gyermekből 18 korán elhagyja az iskolát, 17 pedig teljesen iskolázatlan.

Olvastattak a számvizsgáló küldöttségnek jelentései, az egyházmegye házi, lelkész- és tanítói gyámin-tézeti pénztárákról. Ezek szerint a házi pénztár 5606 frt 94 1/2 krt; a lelk. gyámin-tézeti 16,627 frt 25 1/2 krt; a tanítógyámin-tézeti pedig 5262 frt 15 krt képvisel.

Az egyházmegyei gyűlés elhatározta, hogy 1880-
dik egyházi évtől kezdve: a jelen évben, vagy ezután elhaló, s a pénztár emeléséhez tetemesebb részvénydíj-
jal járult lelkész özvegye saját személyére évi 300 frt, egy-egy árvára 50—50 frt, együtt 500 frtig mehető segélyben részesül. A régebbi özvegyek számára szemé-
lyenkint 80 frt s árváik részére személyenként ennek 1/4-de, együtt 150 frtig biztosítva van.

A tanítói gyámin-tézet módosított, az országos gyámin-tézettel kapcsolatosan szerkesztett alapszabályai megerősítettek.

Az iskolai szűnidők a kormány által sürgetett megtartása jul. és aug. hónapokban, ennek korábbi megkísértése által kétségtelenné tett sikertelensége miatt, a közgyűlés által figyelembe nem vétetett.

A lelkészi fizetések minimuma 800 forintban óhajtatik megállapíttatni, lakon és kerten kívül.

A Gusztáv Adolf egylet segélyezésére egyházlato-
gatás alkalmával külön rovat rendeltetett nyíttatni.

Az énekes könyv ügyében működött egyházkerületi küldöttség, munkálatára nézve kimondott, hogy ám hagyassanak ki az énekelni nem szokott zsolttárversek, de a meghagyottak régi szerkezetükben, egyedül egyes szók helyesírására vonatkozó hibák kiigazításá-

„Tökéletesen.”

„Az üzlet rendben van. Ön a hajó tulajdonosa?”

„Ugy van, John Bunsby, a „Tankadere” tulajdonosa.” — „Akarja, hogy felpénzt adjak.”

„Ha nagyságodra nézve nem kellemetlen.”

„Itt van kétszáz font foglalóba . . . Uram,” —

folytatá Fogg Phileas Fixhez fordulva. — „Ha velem akar utazni . . .”

„Uram,” — válaszolt Fix határozottan, — „épen felkérni akartam e szívessegre.”

„Jól van. Félóra mulva a fedélzeten leszünk.”

„De hát a szegény Passepartout? . . .” — mondá

„Mrs. Auda, kit a derék ficzko eltűnése a legnagyobb mértékben nyugtalanított. S míg Fix, ideges dühében reszkette a fedélzetre ment, Fogg Phileas bájos véden-
decze társaságában a rendőrséget kereste fel. Ott hátrahagyta Passepartout személyleírását, és elégséges pénzt számára, jelentést tett és pénzt hagyott a francia konsulságnál is, s aztán a hajóra mentek.

A „Tankadere” legénységét John Bunsby képezte, 4 matrózzal. A matrózok mind bátor férfiak voltak, kik egész életüket a tengeren töltötték és nem egy ves-
szély alkalmával tüntették ki magukat.

Fogg Phileas és Mrs. Auda a hajóra szálltak. Fix már ott várt rájuk. A kis hajó közepén egy, minden kényelemmel ellátott szoba volt.

A rendőrgyűnök némileg megalázottnak tekintette magát a miatt, hogy lekötöleztette lett áldozatának. „Nagyon udvarias gazember, hanem mégis gaz-
ember!” — mondogatta magában. — Három óra tiz perczkor elindult a hajó, és nagy gyorsasággal szelte az ocean habjait.

val vétesse át az új énekes könyvbe, hogy a templomi használatban a nagyobb módosítás által előidézendő éneklési zavar kikerültesse.

△ **A magyarországi árvíz károsultak** javára Pesten rendezendő iparmű- és történelmi emlékek kiállítására már szép és becses tárgyak jelentettek be. A beérkező tárgyak az átvételi bizottság által a m. tud. akadémia palotájában egy külön e célra rendelt szobában, — az ékszerszeműek és érték-tárgyak pedig még külön tűzmentes vasszekrényekben — fognak elhelyeztetni; az érintett tűzmentes vasszekrényeket Wiese Frigyes volt szives a jótékony célra való tekintettel nagylelkűleg ingyen engedni át a bizottság használatára. A tárgyak beérkezésétől kezdve mindaddig, míg azok ismét el nem küldettek, biztonsági tekintetből az összes kiállítási helyiségek előtt éjjelnappal katonaság fog őrt állani. Ugy a postán érkezett, mint az egyes kiállítók által hozott tárgyak ápril hó 18-tól kezdve naponként délután 3 óráig a m. tud. akadémia palotájában vétnék át.

Kimutatás: 1) Ó. es. és ap. kir. Felsége: a kincstár, az arsenal és az ambrasi gyűjteményből Magyarországra vonatkozó tárgyakat; 2) Császárnő és királynő Felsége magán tulajdonát képező tárgyakat; 3) József főherceg: bold. emlékü József és István főh. nádorokra vonatkozó történelmi emlékeket; — orosz porcellánokat és egyéb műtárgyakat; 4) Simor János az esztergomi főszékes-egyház kincstárából egyházi készleteket; 5) Haynald Lajos mindazon műtárgyakat, melyeket az érsekség a bécsi világkiállításra küldött volt; 6) Gömör megye 6 darab zászlót; 7) Gr. Mikó Imre saját maga, az erdélyi múzeum és egyes magánosok részéről több különféle érdekes tárgyat; 8) id. gr. Festetics Tassilo díszes és érdekes régi könyveket, régi díszöltönyöket és lőtakarókat; 9) Gr. Széchenyi Béla bold. atyjára gr. Széchenyi Istvánra vonatkozó történelmi emlékeket és egyéb közérdekű tárgyakat; 10) Heiler Károly pozsonyi plébános és Göttl Mór, ottani polg. mesteri helyettes a városi plébánia és a városi múzeum részéről egyházi készleteket és egyéb régiségeket; 11) Ezeken kívül Zalka János győri püspök, Keglevich István, Migazzi Vilmos grófok, Podmaniczky Levente báró, továbbá Teleky Gyula és Sándor grófok örökösei is kijelentették, hogy készek a kiállításhoz járulni. Somhegyi Ferencz kegyesrendi tartományfőnök pedig a rend-gyűjteményéből a kiállítás számára felajánlotta mindazt, mi érdekesnek fog találtatni.

— **A „sárréti jótékony nő-egylet”** B. Ujfaluiban, a városház nagy termében ápril 30-án a létesítendő **Kisdödöveda** javára s negyed részben a hazai árvíz-károsultak felségelésére közvacsorát és **KAR-TON-BALT** rendez. — Belépti díj 1 frt o. é. Közvacsora este 7 órakor, melynek végeztével 10 órakor a táncszínház kezdődik. Az ételek — melyek közadakozásból egybegyűjték — adagoként külömbőség nélkül 30 kr-ért lesznek kiszolgálandók. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

△ **A tiszavidéki vasutnak** Kisújszállás és Karczag közti vonalán négy új hidat építenek a legnagyobb erőfeszítéssel és sietséggel; s ezen hidak pár nap alatt már elkészülnek s így remény van, hogy azokon át az egyenes vasuti közlekedés Kisújszállás és Karczag közt legközelebb megnyílik. A négy hid mintegy százezer forintba kerül.

— **A tiszavidéki vasut közlekedési főnökétől** délben vett értesítés tudatta: hogy a Kisújszállás és Karczag közti egyenes közlekedés ma szerdán délbe már megnyílt, úgyhogy az innen indult ma déli és Pest felől jött vonat már az egyenes vonalon közlekedett.

XXI.

Nyolczszáz mértföldnyi ut, ily gyenge hajón, kalandorszerű vállalat volt, s különösen a jelen évszékben. A kínai tengerek legtöbbszörre gonoszak, mert az erős viharok gyakoriak rajtuk, leggyakoribbak pedig az equinoctialis időszakban, ekkor pedig nov. elején voltak. Miután Fogg Phileas napszámra fizetett, mindenesetre a hajótulajdonos érdekében lett volna Yokohamáig szállítani utasainkat; de nagy vigyázatlan-ság lett volna tőle belefogni vállalatba, s már nagy merészség, hogy ne mondjuk vakmerőség volt az is, hogy a shanghai-i utra vállalkozott. John Bunsby azonban bizott a „Tankadé”-ben, mely mint egy könnyű sűrűly siklott el a habok felett, és talán igaza volt.

Az első nap délutáni óráiban a „Tankadé” a hong-kongi szeszélyes tengerszoros kanyarulatain küzdötte magát keresztül, s a legerősebb szélökéseket is könnyen elviselte.

„Szükségtelen a legnagyobb ovatosságot ajánlanom önnek!” — mondá Fogg Phileas azon pillanatban, midőn a goelette a sik tengerre ért.

„Nagyságod nyugodtan bizhatja rám magát!”

Fogg Phileas egyenesen állott, és ingadozás nélkül tekintett az üvöltő tengerre. A fiatal hölgy nagy felindulást érzett, látva az alkonyat alkalmával már sötét tengert, és elgondolva, mily könnyű járművön indult neki a veszélyes utnak. A goelette a szél által emelve, a levegőben látszott rapálni. Az éj beállott. A hold első negyedébe lépett, és csekély világot nyújtó sugarai is csakhamar eltűntek az eget borító fellegek megett. A fellegek kelet felől jöttek s az égboltozat nagy részét elfedték. Fix a hajó elején álmódzott.

** **A kistemplom fundamentoma** a szombaton délután tartott küldöttségi tanácskozás alkalmával két helyen mélyen kiásatván, ezáltal kétségtelenné lett: hogy azon nagy épület olyan felette rossz alapzatra van ráépítve, hogy a templom mostani falának a feljebb rakása életveszélyes merénylet lenne. Együttal feltűnt az is, hogy az orgona, a templom belteréhez mérve, aránylag túlságosan nagy. — Tegnap, kedden délután a városi mérnöki hivatal helyiségében a szakértők tanácskozást tartván, abban állapodtak meg, hogy a fal feljebb emelése nem ajánlható; hanem a feltöltés egy eszközrendő, hogy a töltés és fal közt üres mélyedés hagyassék és a templom télen át fűtessék.

— **A mostani zenedei hegedűtanár** a tanév végével ezen intézettel búcsút veszen; ez okon azon állomásra pályázat hirdettetik; s az iránt a kérelem auguszt. 1-sőig beadandó. A tanár fizetése 500 frt s naponként csak két órát kell adnia.

** **A „Tisza” biztositó** társulat egy a marosvásárhelyi, mint a kolozsvári tüzeseknek kevés öszletű káresettel van érdekelve.

— **Husarak:** ápril 26-tól május 3-ig: mézárós társulat székében hatvan. 1553. sz. a. 1 kilogramm hus ára 38 kr; Balsay Gábor hatvan. 1442. és csapó. 358. sz. a. székében 40 kr; Rácz György várada. 2121. számu, czeplédu. 2599. sz. mézárószékében 42 kr; minden többi mézárósnál pedig 44 kr.

— **Aradon** a szinügyi bizottság ülésében Bogó szinigazgató bejelentette lemondását. A színházi bizottság elfogadta a lemondást, s annak elfogadását a városi közgyűlésnek is fogja ajánlani. A szerződés értelmében, ha az egyik társigazgató visszalép, az egész szerződés felbontottnak tekintetik.

□ **Az aradi szintársulat** tegnap, kedden tartotta Aradon utolsó előadását; s N. Váradon szombaton ápril 29-kén akarja tartani az első előadást. A szintársulat itt olyan tartás igazgatók alatt fog működni, mint a korábbi években.

++ **Színházi szemle.** Szombaton, ápril 22-én előszőr: „A holt szív,” olasz szinmű 3 felvonásban. A darab meséje abból áll: hogy egy olasz énekesnőt egy svéd herceg szeret, s nőül akarja venni; azonban egy hirlapi gyanusító czikk miatt, elhagyja a herceg a szinésznőt, s ezért a leány szive közönyössé dermed meg; e dermedt szív-állapot az által ényeszik el, hogy a herceg felvilágosítottván a leány ártatlansága iránt, ehhez visszatér. — A darab nem sokat ér s azt a bukástól főleg a Prielle Kornélia a hatásos alakítás ügyessége mentette meg. — A közönség még a zenekar helyét is elfoglalta, habár vásári emelt árak voltak, — minthogy azt hitte, hogy a mai darab is olyan jó darab lesz, mint a „Sphinx” volt.

Vasárnap, ápril 23-án: „A kintornás családja,” jól megtöltötte vásári közönséggel a színházat.

Hétfőn, ápril 24-én: „Szamarbőr” látványos bohózat, erősen mulattatta a vásári közönséget, mely mintegy félig töltötte meg a színházat.

Kedden, ápril 25-én Prielle Kornélia 4-ik vendégszínházát: „Delila” dráma 3 felvonásban, írta Feuillet Oktav. A czimszerepet Prielle Kornélia, Rozwint Temesváry rekedtsége miatt Abonyi, Carniolit Timár, Sertoriust Takács, leányát Rott Mari játszották és pedig sok ilyekkel; azonban az előadás nem sikerült jobban és szebben, sőt egyes szerepekben még annyira sem, mint azt már a közönség e színházban több ízben látta. A támlásszékek s páholyok ma is el voltak legnagyobb részben foglalva.

— Prielle Kornélia valószínűleg még négyszer fog játszani.

— **Meghaltak:** ápril 20-án: pñau. Székely

Fogg Phileas is ismételve gondolt Passepartout-ra, ki oly sajátosok körülmények között tűnt el. Hosszas utángondolkodás folytán végre ama lehetőség elfogadásánál állapodott meg, hogy a szegény fiu valamely félreértés folytán nála nélkül ült fel a „Carnatic”-ra. Ez volt a bájos utitársó véleménye is, ki nagy részvételt érzett a derék fiu iránt, kinek oly sokat köszönhetett. (Folyt. köv.)

— Szegeden az árvíz alá jutott: a ballagi tóban 700 hold föld s 250 hold szőlő; Szentmihálytelken 20 és Röszkén 100 hold föld. Röszkén 20, Szentmihálytelken 12 és a ballagi tó területen 1 ház. Összesen: 1000 hold szántóföld, 250 hold szőlő és 33 ház.

— Kolozsvárról ápril 24-ről táviratilag jelenték, hogy szombaton este ott nagy tűz támadt, melynek 160 épület esett áldozatul. A tűz Kolozsvár külterületében, a szappan-utcában ütött ki; onnan átcsapott a magyar-utczára, a hidelvei városrészbe.

— Kolozsvár, ápril 24 A görbe-, kurta-, hosszú- és szappan-utczák egészen, belső-magyarban három ház, külső király-, új-utca, tűzoltó tanya tartalék-felszereléssel, mászó- és ör-torony porig égve, mindez négy óra alatt remítő szélben. A tűzoltó katonaság legnagyobb erőfeszítéssel meggátolta tovább terjedését. Iszonyu nyomor, 600 lélek hajlék nélkül, 92 telek sok melléképülettel tökéletesen eléve, semmi megmentve, egy asszony beleégett.

Mihály 66 é. végelgyengülés; csapó. Mézárós Zsuzsanna f. István 8 het. ránggöres; ápril 21-én: pñau. Zagyva Istvánné Kovács Sára 75 é. vízkór; pñau. özv. Zágonyi Józsefné Hosvai Sára 76 é. szélhűdés; czeplédu. Jobbágy Ferencz I. Erzsébet 4 nap. gyengeség; pñau. Kiss István f. István 10 hón. torokgyík; hatvan. Takács János 50 é. tüdővész; ápril 23-án: pñau. Vásárhelyi Gábor halva született fia; csapó. Tarczali József 58 é. tüdővész; csapó. Szűcs István 54 é. tüdővész; pñau. Szabó Mihályné Turi Sára 58 é. tüdősovadás; ápril 24-én: pñau. Salánki Ferencz f. József 1 é. hökhurut; czeplédu. Dobozi Mihály 1 Eszter 7 hón. nehézkór; pñau. Harsányi Sándor 1. Mária 6 hón. agyvízkór; ref. ápoldába Molnár Mihály 58 é. tüdőob.

Fővárosi hírek.

— Tisza min. elnöknel szombaton este tartott értekezlettel a „P. N.” ezt írja: A min. elnöknel mintegy 50 képviselő volt jelen. Ott voltak a kormány összes tagjai is; továbbá a volt miniszterek, a ház és párt elnökei, az ifjabb generációból is sokan. A volt baloldaltól csak mintegy 8 tag volt jelen. Tisza min. elnök előadta a bécsi tárgyalások mai stádiumát és a jelen értekezlet célját. A mi a bécsi tárgyalásokat illeti, a miniszterelnök nem mondott egy részletet sem, melyet eddig a lapok nem közöltek volna. Azt nem említte fel, hogy a magyar kormány mit követelt, hanem csak azt adta elő, hogy a két kormány miben egyezett meg, s miben forognak fenn ma is differenciák. Ez utóbbiaknak tárgya: a fogyasztási adók, melyekben a magyar kormány minden követelménye visszautasított. A miniszterelnök ezután előadta, hogy a cabinet elbocsátatását kérte a fejedelemtől és fejtegette az általános politikai helyzetet, mely a cabinet távozása után beáll. Ugy látja a dolgok folyását, hogy a párt köréből alig alakulhat más kormány s így nem marad más hátra, mint más elemekből, nem parlamenti többségből alkotandó új cabinet, az országgyűlés feloszlatása és az ezzel járó politikai zavarok. Tisza megjegyezte, hogy e körben nem kell előadnia, hogy a kormányon való maradás mily áldozatokkal jár. Kötelességének tartotta a ma itt, holnap a pártban kendőzetlenül előtűntetni a helyzetet, s arra kéri a párt tagjait, hogy neki magánaton mondják el nézeteiket. Nem akar senkire se gyakorolni pressiót; egyedüli célja az, hogy megtudja a párt egyes tagjainak nézetét s kéri ezt őszintén, minden utógondolat nélkül megmondani. Határozatot nem akar provocálni sem ma, sem holnap; célja egyes-egyedül az informatió. — Erre többen szólahtak fel. Mintegy négy szónok szólaht fel a mellett, hogy a Tisza-cabinet, visszavonulása által, ne idézze fel az ezzel szélkedőképen járó politikai zűrzavart; két szónok (a volt baloldali köréből) arra utalt, hogy a Tisza-cabinet tartsa fenn magát a jövődönök s ne fogadja el az új kiegyezést, ha ezzel lemondása járna is. E szónokok argumentációira többen válaszoltak. Mind a min. elnök, mind az utána felszólahtak beszédén észre vehető volt a nyomott hangulat s az értekezlet, mely 1/6-tól 9 1/2-ig tartott, a legnagyobb kedvetlenség között oszlott szét.

— Az ápril 22-kén a miniszterelnöknel tartott értekezlet részleteiről írják: A király határozottan ellenzi a külön vámerületet; ily nagy változás a monarchia állapotában most, midőn a keleti bonyodalmak a jövőt bizonytalanná teszik, meg nem engedhető. A király óhajta az osztrák kormány részéről tett követelések elfogadtatását, mert más egyezséget a Reichsrathban keresztülvinni nem lehet. Ezenkívül Tisza kijelentette, hogy ha az egyezés nem jó létre, az állam pénzügyi bukása kikerülhetlen, mert a Rothschild ház kijelentette, hogy szakítás esetében a másik 40 milliót kibocsátani nem fogja; más ajánlatok pedig, melyek e bankra és egyéb pénzügyi operációkra nézve tetteket, nem megbízhatók. — Tisza után többen nyilatkoztak. Zsedényi kész mindent elfogadni. Hasonló értelemben nyilatkozott Csengery, miután most sokkal kedvezőlenebb az ország pénzügyi helyzete, mint azelőtt volt. Nemkülönbön Szilágyi Dezső és Korizmic, ki különösen a külön vámerület ellen szól. Kerkápoly kérdéseket intézett Tiszához a bank tárgyában, a szokott feleletek után megnyugodottnak mutatta magát. Balogh Imre határozatlanul nyilatkozott. Csernátóny nem fogadja el az egyezséget s nem fogja azt támogatni, hanem kívánja, hogy Tisza maradjon meg a lemondás mellett. Hasonló értelemben nyilatkozik Gullner. Paczolay is elégedetlenségét nyilvánítja. — Bittó István azt mondja, hogy a közös birodalmi háztartás fedezésére kellene fordítani mindazt, mi a vám és kereskedelmi szövetségben említve van, tehát a vámerületen kívül a közvetett adók és egyedáruságok jövedelmét is. A mi felmarad, azt kellene a quóta szerint felosztani. Ez által el lennének kerülve a vám mutatóik és a fogyasztási adók körül felmerült differenciák. — Bittó előadására Tisza felelt s megengedi, hogy e szerint lehetne nyerni 5—6 milliót, de politikai okoknál fogva nem hajlandó elfogadni, miután ez által a közös ügyek szaporítottatnának s a Reichsrath felé mennék.

— Budapest. ápril 24. A szabadelvű párt tegnapi összejöveteléről írja a II.: csak az ezt megelőző s azt követő események, vagy jobban szólva: hangulat jellemzésére szorítkozunk. A nézetek általános jellemzése előtt megemlítjük még azt, hogy több képviselő a kö-

vetkező miniszter párt ta helyzet a bécsi szembeli ki — el szerüen nek, ne galmaz miniszter tározott egyezs tok mit tanak. körbe j nap reg

A szabó nagy fe levén fő nőki sz lentette be, hog get a p tőkben nehezeze tekints vánt a nek a meg azon m leg ha helyzet létrejö letei ez adók r. És vég kedés reállit

az egy radás

képvis

széki ha lan itélősz egyike telyén gas b marko koltat nem á tanács ienné kiknel tési s gyeng nehézs a kik ellenb keres sem fo állam csak a ezt ná ezen s ból ke igazs. rendsz ság, é zeszo lan gy zetlen kineve tója le ó nyo uralon is szo voltak kitün Tóth diszei Czord örülh a tan Tóth moro rái ke keves vezés riáho Csak a Cur mesit umbó tudta dolga egyik (Mar quali tak a sem s állom

vetkező aláírást terjeszté a miniszterelnök elé: „A miniszterelnök magánjellegű felhívása folytán, hogy a párt tagjai a bank- és vámügyre vonatkozó jelenlegi helyzet iránt nyilatkozzanak, ezennel kijelentjük, hogy a bécsi kormány által tett végajánlatokat — melyekkel szemben a magyar kormány is visszalépését jelentette ki — el nem fogadjuk. Budapest, ápril 23.” Ez egyszerűen csak magán tudomására lön hozva a miniszternek, nem is lön neki kézbesítve, csak a végre volt fogalmazva, hogy az illető aláírók ez uton juttassák a miniszterelnök tudomására nézeteiket. A hangulat hátróztan az ellen van, hogy a Tisza-kormány az egyezséget azon alapon kösse meg, melyet a bécsi pontok minden további concessió és változás nélkül nyújtanak. A miniszterelnök ma 1 órakor újra a szabadelvű körbe jött és ott többekkel beszélt. A miniszterek holnap reggel mennek Bécsbe.

— A szabadelvű párt összejövetele. A szabadelvű pártak ajánlatra hirdetett összejövetele nagy feszültségben tartotta a politikai köröket. Nem lévén formális értekezlet, Gorove el sem foglalta elnöki székét. Tisza kezdett szólni. Mindenekelőtt kijelentette, hogy a mai értekezlet nem azért hivatott egybe, hogy valami határozat hozassék s így a felelősséget a párt vállalja magára, mert a kormány teljes mértékben éri a felelősség súlyát, mely első sorban reá nehezedik. Kéri a pártot, hogy a mai összejövetelt ne tekintse értekezletnek, mert csupán azon czélből kívánt a párt tagjaihoz szólni, hogy informálva legyenek a helyzetről, hogy aztán öt privát uton nézeteikről és meggyőződésükről értesítsék. Ő felségétől nyerte azon megbízást, hogy mielőtt saját eljárása felett végleg határozná, értesítse a pártot a tényállásról és a helyzetről. A helyzet következő: Egyezkedésnek kell létrejönni a vámszerződés tekintetében, melynek részletei ezek: a vámtételek megállapítása, a fogyasztási adók restitúciója és külön a fogyasztási adók kérdése. És végül a bankügy. Ez utóbbira nézve szintén egyezkedés szüksége forog fenn, miután a valuta nincs helyreállítva. stb.

— Egy másik aláírási iv is kering, melyre az egyezséget elfogadni hajlandó s így a kormány maradását óhajtó képviselők írják nevüket.

— A miniszterek holnap utaznak Bécsbe. A képviselőház a miniszterek visszatérteig nem tart ülést.

— A felsőbb bíróságokról a Törvényszéki Csarnok ápril 21-ki száma ezeket írja: Elvitázhatatlan tény, mikép mind a kir. tábla, mind a legfőbb ítélőszék nagyrészt oly gyenge erőkből áll, hogy azok egyike sem felel meg, akár a felyebbviteli forum tekintélyének, akár az itt képviselt igazságszolgáltatás magas biztosítékainak. — Az előadói vélemények elhamarkodva készülnek, a határozatok felületesen indokoltatnak, maguk az enunciatumok a jogi kritikát ki nem állhatják — legtöbb esetben. Mindkettőnél vannak tanácselnökök, kik egyszerű törvényszék tanácsát sem iennének képesek alaposan szakértőleg vezetni; bírák, kiknek alig lehet mást mint válopereket, becslésértési s ilyféle ügyeket kiosztani. — Az erők feltünő gyengesége, s innen a tanácsok alakításának roppant nehézségei folytán polgárjogi referádára használatnak, a kik magukat a büntetőjogban képeztek s tüntették ki; ellenben büntető tanácsokban alapos civilisták, és váltó kereskedelmiben olyanok, kik ily ügyekkel ex asse soha sem foglalkoztak. A reform korszak előtt több német államban uralkodó nézet volt, mikép a jogszolgáltatás csak a törvényszékeknek veszi kezdetét, — fájdalom! ezt nálunk a kir. tábláról sem igen lehet állítani. És ezen sajnálatra méltó állapot azon kinevezési eljárásból keletkezett, mely Horváth Boldizsár alatt mind az igazs. miniszteriumban, mind a felsőbb bíróságoknál rendszeresen gyakorlatot, — a pajtáskodás, rokon-ság, érdekeltség fizelmeiből. Ezen most a bankok pénzeszacsokói közt babérjain nyugvó ex-miniszter határtalan gyöngeségeihez, emberismeret hiányához, szakképzetlenségéhez: vezethető vissza ezen bajok forrása, ki a kinevezési rendszer demoralisatiójának egyik fő alapítója lett. A Horváth utáni miniszterek is maradtak az ő nyomdokán s tovább folytatták az érdekes s clique uralom tenyésztését. Erről az egy év alatti kinevezések is szomorú tanuságot tesznek. Készséggel ismerjük el, voltak az igazságügyi kinevezések között újabbban is kitünők, általános helyesléssel találkozók, különösen Tóth Elek s Karap Ferencz, kik a Curianak valódi diszei voltak, a jeles jogász Daruvárié, legújabbban Czorda Bódogé. — De akkor, midőn minden szakférfiu örülhetett, hogy a váltótörvényszék elnökül, a kir. tábla tanács elnökül oly kitünőségeket nyerhetett mint Tóth Elek és Karap Ferencz, — nem kellett-e elszomorodnunk a legf. Itélőszék sorsán, a legkitünőbb bírái kettejének elvészése miatt, — hasonlóan ott vajmi kevesen maradván. És e mellett mennyivel több kinevezés történt újabbban mind a kir. táblához, mind a Curiahoz, melyek a kritikát távolról sem állhatják ki. Csak a lefolyt télen is hármassával nevezettek bírák a Curiahoz, kiknek egyike sem volt arra kellően érdemesítve. És a mult hetekben az igazságügyminiszteriumból tételt oda egy tanácsos csak azért, mivel nem tudtak vele mit csinálni. A kir. táblának még rosszabb dolga volt. Két tanács elnököt kapott újabb időben, egyiket szinte az igazságügyminiszteriumból, másikat (Marschalkót) a Curiatól, kik ezen állomásra épen nem qualificáltak. — Azon kívül a törvényszékektől felhoztak a táblához többeket, kik erre még semmi érdemet sem szereztek. Vörsmarti kellően még a törvényszéki állomásra sem volt képesítve, — annál kevésbé lehet-

tett arra, hogy a kir. táblához neveztessek ki. Mert nem bir sem tudományos képzettséggel, sem törvénykezési tapasztalattal, de még kiválóbb munkássággal sem. Ily emberekkel tömik meg a legújabb parlamentarista aera alatt is a kir. táblát, melynek ugy is teljes epuratióra s gyökeres regeneratióra lenne szüksége stb.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése ápril 20-án d. e. 11 ó.

Elnök: Ghyecy Kálmán. A különféle beadványok ellátása után, felkéri Trefort Agoston a miniszterelnök megbízásából a házat, hogy egy-két napig gyűlések nem tartatnak. (Átalános helyeslés.) — Ülés vége 11 óra 35 perczkor.

V e g y e s .

— A közlekedési miniszterium H. Schmidt de Valdénak, ki Szegeden és Szegedtől Makóig egy lóvonatu vasut építését eszközölni szándékozik, — az engedélyt egy évre megadta.

— Az egyre mind fenyegetőbb alakot öltő keleti zavarok demonálják a külpolitikai helyzetet s hogy e helyzet mind komolyabb.

— Bécs, ápril 20. A mai tözsdén az osztrák császár és az orosz czár közelvöl találkozásának híre volt elterjedve.

— Bécs, ápril 21. Auersperg herceg miniszterelnök meghívta az alkotmánypárt vezereit egy május 2-án a politikai helyzet felőli tájékozás végett tartandó értekezletre.

— Bécs, ápril 22. A „Tagblatt“ belgrádi távirata jelenti, hogy hétfőn kezdődik a százezer emberből álló milicz (kihinné, hogy ez a nagyszám kiteremtése, felszerelése s kitartása milyen könnyen kitelik Szerbiától?) csapatoknak a határra vonulása. Főhadiszállásul Zuprija van kitűzve. A szerb offensiv mozgósítás ápril 28 kán váratik.

— Belgrád, ápril 18. Becker orosz tiszt, ki már hosszabb idő óta tartózkodik Szerbiában s a mult évben alkalmazást is nyert a szerb hadügyminiszteriumban, egy memorandumot dolgozott ki a szerb hadsereg szervezete, a tüzérség minősége, a várak állapota s általában a harczi készülékek jelen stadiuma felett. Hogy Becker ezredes az orosz kormány megbízásából dolgozik e memorandumon, azt a szerb kormány igen jól tudta, s készségesen maga szolgáltatva az adatokat. Ez operatumot a belgrádi orosz főkonzul Karczov, ki néhány nap előtt Bécsen át Sz.-Pétervárra utazott, magával vitte. A bosnyák felkelők nem lényegtelen segítyezésben részesülnek a szerb kormány részéről. Fegyverek, pénz sőt ágyuk is küldettek ismét Boszniába. A szerb kormány Bolgáriára és Romániára is kiterjeszti figyelmét, s mindent elkövet, hogy e tartományokat is közös actióra bírja.

— A hajdár pasáról, a porta bosniai biztósáról különös dolgokat ír a „Times“ perai levelezője. Hajdár a serajevói consuloknak szemükbe mondja, hogy az iradék és Andrásy jegyzéke értéknélküli papirdarabok, s hogy a béke csak erőszakkal állítható helyre. Ugyanezen Hajdár Ausztria-Magyarországnak tmlajdonítja a bosnyák felkelés újult erővel való kitörését; Hajdár jelentései nyomán azt állítja a fennemlített levelező, hogy a bosnyák felkelés egyenesen egy osztrák-magyar földről kiindult invasió eredménye, a mennyiben állítólag 5—6000 jól fegyverzett határörvidéki berontott Boszniába és török Horvátországba, s zétvert 4000 basi bozokot s ezáltal a bosnyák lakosok felkelését is előidézte.

— Osztrák orvosok, kik három hóval ezelőtt Nikicza kiváratára Cettinjébe küldettek, s most visszahívtak, mivel időközben orosz orvosok léptek Montenegró szolgálatába, azt beszélik: hogy a kis fejedelemségben nemcsak az egészség, hanem a hadügy is egészen orosz módra rendeztetik be, s hogy fegyvert és munitiót uting elegendő mennyiségben szolgáltat — mindenki tudja, kicsoda. Montenegróiak és hercegovinaiak Oroszországtól várnak mindent, s az osztrák „jóakaratu békeközvetítőkről“ csak vállvonogatva beszélnek.

— Konstantinápoly, ápril 22. Miután a reformterv a pacificatiót nem eszközölhetette, a hadipárt a reformok visszavételére törekszik. A nagyvezér ellenáll és lemondását nyujtotta be. A szultán eziránt még nem határozott.

— A bajor kormány legközelebb Lajos király civilistájának emelését fogja indítványozni a kamarában. A bajor civilista 1834 óta 2.350,580 frtot tesz.

— Victoria királyné 10 napi tartózkodás után ápril 20-kán 10 órakor utazott el Coburgból; a német császárral nem találkozott.

— Glasgow, ápril 22. Ma reggel a város főközlekedési erén a Buchanan-Streeten nagy tűz ütött ki. A legtöbb áruaktár lángban áll.

— Angolországban a tory-kabinet fenállása óta lefolyt két esztendő alatt végbement új választások után: az alsóház jelenlegi 649 tagja közül 350 conservativ, 243 liberalis és 56 irhoni home-rule-párti. Az utóbbiakat is az ellenzékhez számítva, 51 tagból áll a kormánytöbbség. A felsőházban 246 lord kormánypárti.

— Angolország. A „Morning Post“ azt észleli, hogy Oroszország a perzsa öblöt hatalmába akarja keríteni s hogy Perzsiára való befolyásának terjesztése által legjobb uton van e czél elérésére. Annyi áll, hogy az orosz kereskedés Persiában kiszorítja az angolt. Az orosz befolyásról pedig tanuskodik az, hogy a Karun folyón való gőzhajói közlekedésre, melyet egy angol üzletház létesíteni akart, az angol kormány támogatása daczára s orosz izgatás folytán megadta a concessiót a persza sah. Ekkép az angolok diplomatiái vereséget szenvedtek Persiában.

— Páris, ápril 20. Az egyiptomi alkirály határozottan elutasította a francia bankárok ajánlatait.

— Az algieri Constantine tartományban kitört felkelés teljesen localizálva van. A felkelőket oasisukban blokirozza Carteret tábornok.

— Madrid, ápril 19. A walesi herceget hétfőre várják ide; nyolcz napig fog itt időzni.

— Ausztria-Magyarország fegyveres beavatkozása a keleti ügyekbe ismét napirendre került, még pedig több oldalról hangsúlyozva, mint valaha. Így azt távirják az orosz fővárosból a brüsseli „Indep. belge“-nek, hogy Oroszországban azt tartják a keleti zavarok leghelyesebb megoldásának, — s ezt teljes jóakarattal el is várják — hogy az osztrák-magyar monarchia Boszniát és Hercegovinát a szultán nevében elfoglalja.

— Konstantinápoly, ápril 24. A nagyhatalmak képviselői mindnyájan azon tanácsot adták a portának, hogy ne kezdjen Montenegro ellen semmit, és megígérték a pacificationalis kísérletek folytatását. A porta tudomásul vette a mondottakat, azonban katonai előkészületeit nem szakítja félbe.

— Debreczen, ápril 26. Az országos nagyvásár a lábas jószágokra nézve most nagyon mozgalmas volt. Lóból nagyon keresett volt és sok kelt el: jó erős igás ló; a drágább szép lovak nem kellettek; marhából a vágni való volt erősen kapós; úgy hogy mind a kétféle jószág összevásárlása úgy tűnt fel, mintha azok hadi szükségletekre szedettek volna össze. — A sertésvásárra is állítólag több mint 30,000 darab sovány sertést hajtottak össze vásárra; szombaton még jó áron kelt el, hanem vasárnapra már 8 frttal olcsóbban volt eladható. — A kövér sertés keltetlen. — Az idő ma hűvösödött s borongós; a hévmérő reggel 7 órakor 9, d. u. 2 órakor 18¹/₂ fokot mutatott.

Legújabb.

— A kereskedelem, ipar és gazdaság.

— Debreczen, ápril 26. Az országos nagyvásár a lábas jószágokra nézve most nagyon mozgalmas volt. Lóból nagyon keresett volt és sok kelt el: jó erős igás ló; a drágább szép lovak nem kellettek; marhából a vágni való volt erősen kapós; úgy hogy mind a kétféle jószág összevásárlása úgy tűnt fel, mintha azok hadi szükségletekre szedettek volna össze. — A sertésvásárra is állítólag több mint 30,000 darab sovány sertést hajtottak össze vásárra; szombaton még jó áron kelt el, hanem vasárnapra már 8 frttal olcsóbban volt eladható. — A kövér sertés keltetlen. — Az idő ma hűvösödött s borongós; a hévmérő reggel 7 órakor 9, d. u. 2 órakor 18¹/₂ fokot mutatott.

250dik ÁRJEYZÉKE

az „István“ gőzmalom készítményeinek.
Népszerű árszám mellett. Árak osztrák értékben, költségmentesen Debreczenben kötelezettség nélkül.

Ingyen szákkal. 100 kilogramm szákkal.		50 kr
A. Asztali dara nagyszemű	26 frt 40 kr	
„ szinte szinte 30 kilos zacskóval	26 „ 70 „	
B. szinte apró szemű	26 „ 40 „	
„ szinte szinte 30 kilos zacskóval	26 „ 70 „	
C. Dara középszemű	24 „ 40 „	
„ szinte 30 kilos zacskóval	24 „ 70 „	
D. Királyliszt	26 „ 40 „	
1. Lángliszt	25 „ 40 „	
2. Montliszt	24 „ 20 „	
3. Zsemlyeliszt különös	23 „ „	
4. „ „ „	22 „ „	
5. Fehérkenyerliszt 1-ső rendű	20 „ 20 „	
6. „ szinte 2-od rendű	18 „ „	
7. Barnakenyerliszt 1-ső rendű	15 „ 40 „	
8. Barnakenyerliszt 2-od rendű	12 „ „	
8 ¹ / ₂ . Barnakenyerliszt 3-ad rendű	10 „ 60 „	
9. Lángliszt 1-ső rendű	9 „ 40 „	
10. Lángliszt 2-od rendű	6 „ 40 „	
11. Finom-korpa	4 „ 20 „	
12. Durva-korpa	3 „ 60 „	
R. I. Rozsliszt 1-ső rendű	3 „ „	
R. II. Rozsliszt 2-od rendű	„ „	
R. III. Rozsliszt 3-ad rendű	„ „	
R. IV. Rozsliszt 4-ed rendű	„ „	
A. K. Árpádára 00.	36 „ „	
„ szinte 0.	32 „ „	
„ szinte 1.	25 „ „	
„ szinte 2.	18 „ 50 „	
„ szinte 3.	18 „ „	
A. D. Árpádára 5.	25 „ „	
A. L. Árpádszt 6.	7 „ 50 „	

Debreczen, 1876. márcz. 12.

— Budapest, ápril 12. Az időjárás elég kedvező volt, mert az idő egész héten át borongott, sőt eső is esett, s a melegség a 18 fokot meg nem haladta. — Az életüzlet folyvást egy állapotban van, minthogy kevés a behozatal; az agio emelkedése miatt a malmok az oláh buza vételétől tartózkodnak, ellenben a lisztüzlet javult, minthogy az agio emelkedése nagyobbodó a kivitelt reményltek; a buza a héten 60—70,000 metermáza körül kelt el s e közt oláh buza is vétetett kivitelre; a buza 10 frt 50 kr körül, rozs 7 frt 70 kr 8 frt 5 krrig, tengeri 5 frt 25—35 krrig, zab 9 frt 40—65 krrig kelt a metermázsa; a lisztüzlet javulása attól függ, hogy miként emelkedik a kivitelt; a sertésüzlet és az árak e héten nem változtak; zsir 75—76 frt, szalonna 67—68 frt, a bürüzlet kis-mérvű, minthogy a debreczeni vásár eredményét várják.

— Az 1878-iki párisi nemzetközi kiállítás 225,000 négyzög méternyi tért fog igénybe venni. A kiállítás költségei 30 millió frankba kerülnek.

val vétesse át az új énekes könyvbe, hogy a templomi használatban a nagyobb módosítás által előidézendő éneklési zavar kikerültesse.

A magyarországi árvíz-károsultak javára Pesten rendezendő iparmű- és történelmi emlékek kiállítására már szép és becses tárgyak jelentettek be. A beérkező tárgyak az átvételi bizottság által a m. tud. akadémia palotájában egy külön e célra rendelt szobában, — az ékszereműek és érték-tárgyak pedig még külön tűzmentes vasszekrényekben — fognak elhelyeztetni; az érintett tűzmentes vasszekrényeket Wiese Frigyes volt szives a jótékony célra való tekintettel nagylelkűleg ingyen engedni át a bizottság használatára. A tárgyak beérkezésétől kezdve mindaddig, míg azok ismét el nem küldettek, biztonsági tekintetből az összes kiállítási helyiségek előtt éjjelnappal katonaság fog őrt állani. Ugy a postán érkezett, mint az egyes kiállítók által hozott tárgyak ápril hó 18-tól kezdve naponként délután 3 óráig a m. tud. akadémia palotájában vétetnek át.

Kimutatás: 1) Ó. es. és ap. kir. Felső- és alsó kincstár, az arsenal és az ambrasi gyűjteményből Magyarországra vonatkozó tárgyakat; 2) Császár- és király- és Felső- és alsó kincstár magán tulajdonát képező tárgyakat; 3) József főherceg: bold. emlékü József és István főh. nádorokra vonatkozó történelmi emlékeket, — orosz porcellánokat és egyéb műtárgyakat; 4) Simor János az esztergomi főszékes-egyház kincstárából egyházi készleteket; 5) Haynald Lajos mindazon műtárgyakat, melyeket az érsekség a bécsi világkiállításra küldött volt; 6) Gömör megye 6 darab zászlót; 7) Gr. Mikó Imre saját maga, az erdélyi múzeum és egyes magánosok részéről több különféle érdekes tárgyat; 8) id. gr. Festetics Tassilo díszes és érdekes régi könyveket, régi díszöltönyket és lőtakarókat; 9) Gr. Széchenyi Béla bold. atyjára gr. Széchenyi Istvánra vonatkozó történelmi emlékeket és egyéb közérdekű tárgyakat; 10) Heiler Károly pozsonyi plébános és Göttl Mór, ottani polg. mesteri helyettes a városi plébánia és a városi múzeum részéről egyházi készleteket és egyéb régiségeket; 11) Ezekon kívül Zalka János győri püspök, Keglevich István, Migazzi Vilmos grófok, Podmaniczky Levente báró, továbbá Teleky Gyula és Sándor grófok örökösei is kijelentették, hogy készek a kiállításhoz járulni. Somhegyi Ferencz kegyesrendi tartományfőnök pedig a rend-gyűjteményéből a kiállítás számára felajánlotta mindazt, mi érdekesnek fog találtatni.

A „sárréti jótékony nő-egylet“ B. Ujfaluiban, a városház nagy termében ápril 30-án a létesítendő **Kisdödöda** javára s negyed részben a hazai árvíz-károsultak felségelésére közvacsorát és KARTON-BÁLT rendez. — Belépti díj 1 frt o. é. Közvacsora este 7 órakor, melynek végeztével 10 órakor a tánczvigalom kezdődik. Az ételek — melyek közadakozásból egybegyűjtve — adagoként különböző nékül 30 kr-ért lesznek kiszolgálandók. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

A tiszavidéki vasutnak Kisújszállás és Karczag közti vonalán négy új hidat építenek a legnagyobb erőfeszítéssel és sietséggel; s ezen hidak pár nap alatt már elkészülnek s így remény van, hogy azokon át az egyenes vasuti közlekedés Kisújszállás és Karczag közt legközelebb megnyílik. A négy hid mintegy százezer forintba kerül.

A tiszavidéki vasut közlekedési főnökétől délből értesítés tudatta: hogy a Kisújszállás és Karczag közti egyenes közlekedés ma szerdán délebbé már megnyílt, úgyhogy az innen indult ma déli és Pest felől jött vonat már az egyenes vonalon közlekedett.

XXI.

Nyolczszáz mértföldnyi ut, ily gyenge hajón, kalandorszerű vállalat volt, s különösen a jelen évszokban. A kínai tengerek legtöbbszörre gonoszak, mert az erős viharok gyakoriak rajtuk, leggyakoribbak pedig az equinoctialis időszakban, ekkor pedig nov. elején voltak. Miután Fogg Phileas napszámra fizetett, mindenesetre a hajótulajdonos érdekében lett volna Yokohamáig szállítani utasainkat; de nagy vigyázatlan-ság lett volna tőle belefogni vállalatba, s már nagy me-részség, hogy ne mondjuk vakmerőség volt az is, hogy a shanghai-i utra vállalkozott. John Bunsby azonban bizott a „Tankadé“-ben, mely mint egy könnyű sár-lyal siklott el a habok felett, és talán igaza volt.

Az első nap délutáni óráiban a „Tankadé“ a hong-kong-i szeszélyes tengerszoros kanyarulatain küzdötte magát keresztül, s a legerősebb szélökéseket is könnyen elviselte.

„Szükségtelen a legnagyobb óvatosságot ajánlanom önnek!“ — mondá Fogg Phileas azon pillanatban, midőn a goelette a sik tengerre ért.

„Nagyságod nyugodtan bízhatja rám magát!“

Fogg Phileas egyenesen állott, és ingadozás nélkül tekintett az üvöltő tengerre. A fiatal hölgy nagy felindulást érzett, látva az alkonyat alkalmával már sötét tengert, és elgondolva, mily könnyű járművön indult neki e veszélyes utnak. A goelette a szél által emelve, a levegőben látszott rapálni. Az éj beállott. A hold első negyedébe lépett, és csekély világot nyújtó sugarai csakhamar eltűntek az eget borító fellegek megett. A fellegek kelet felől jöttek s az égboltozat nagy részét elfedték. Fix a hajó elején álmodozott.

A kistemplom fundamentuma a szombaton délután tartott küldöttségi tanácskozás alkalmával két helyen mélyen kiásván, ezáltal kétségtelenné lett: hogy azon nagy épület olyan felette rossz alapzatra van ráépítve, hogy a templom mostani falának a feljebb rakása életveszélyes merénylet lenne. Együttal feltűnt az is, hogy az orgona, a templom belteréhez mérve, aránylag tulságosan nagy. — Tegnap, kedden délután a városi mérnöki hivatal helyiségében a szakértők tanácskozást tartván, abban állapodtak meg, hogy a fal feljebb emelése nem ajánlható; hanem a feltöltés egy eszközrendő, hogy a töltés és fal közt üres mélyedés hagyassék és a templom télen át fűtessék.

A mostani zenedei hegedűtanár a tanév végével ezen intézettel búcsút veszen; ez okon azon állomásra pályázat hirdetik; s az iránt a kérelem auguszt. 1-sőig beadandó. A tanár fizetése 500 frt s naponként csak két órát kell adnia.

A Tisza“ biztositó társulat egy a marosvásárhelyi, mint a kolozsvári tüzeseteknél kevés öszletű káresettel van érdekelve.

Husarak: ápril 26-tól május 3-ig: mészáros társulat székében hatvan. 1553. sz. a. 1 kilogramm hus ára 38 kr; Balsay Gábor hatvan. 1442. és csapó. 358. sz. a. székében 40 kr; Rácz György várada. 2121. számu, czeplédu. 2599. sz. mészárszékében 42 kr; minden többi mészárszékben pedig 44 kr.

Aradon a szinügyi bizottság ülésében Bogó szinigazgató bejelentette lemondását. A színházi bizottság elfogadta a lemondást, s annak elfogadását a városi közgyűlésnek is fogja ajánlani. A szerződés értelmében, ha az egyik társigazgató visszalép, az egész szerződés felbontottnak tekintetik.

Az aradi szintársulat tegnap, kedden tartotta Aradon utolsó előadását; s N. Váradon szombaton ápril 29-kén akarja tartani az első előadást. A szintársulat itt olyan társas igazgató alatt fog működni, mint a korábbi években.

Színházi szemle. Szombaton, ápril 22-én először: „A holt szív“ olasz színmű 3 felvonásban. A darab meséje abból áll: hogy egy olasz énekesnőt egy svéd herceg szeret, s nőül akarja venni; azonban egy hirlapi gyanusító czikk miatt, elhagyja a herceg a színesznőt, s ezért a leány szive közönyössé dermed meg; e dermedt szív-állapot az által enyészik el, hogy a herceg felvilágosítottván a leány ártatlansága iránt, ehhez visszatér. — A darab nem sokat ér s azt a bukástól főleg a Prielle Kornélia a hatásos alakítás ügyessége mentette meg. — A közönség még a zenekar helyét is elfoglalta, habár vásári emelt árak voltak, — minthogy azt hitte, hogy a mai darab is olyan jó darab lesz, mint a „Sphinx“ volt.

Vasárnap, ápril 23-án: „A kintornás családja.“ jól megtöltötte vásári közönséggel a színházat.

Hétfőn, ápril 24-én: „Szamárbor“ látványos bohózat, erősen mulattatta a vásári közönséget, mely mintegy félig töltötte meg a színházat.

Kedden, ápril 25-én Prielle Kornélia 4-ik vendégjátékául: „Delila“ dráma 3 felvonásban, írta Feuillet Oktav. A czimszerepet Prielle Kornélia, Rozwint Temesváry rekedtség miatt Abonyi, Carniolit Timár, Sertoriust Takács, leányát Rott Mari játszották és pedig sok ilyekkel; azonban az előadás nem sikerült jobban és szebben, sőt egyes szerepekben még annyira sem, mint azt már a közönség e színházban több ízben látta. A támlásszék s páholyok ma is el voltak legnagyobb részben foglalva.

Prielle Kornélia valószínűleg még négyszer fog játszani.

Meghaltak: ápril 20-án: pñau. Székely

Fogg Phileas is ismételve gondolt Passepartout-ra, ki oly sajátos körülmények között tűnt el. Hosszas utángondolkodás folytán végre ama lehetőség elfogadásánál állapodott meg, hogy a szegény fiu valamely félreértés folytán nála nélkül ült fel a „Carnatic“-ra. Ez volt a bájos utitársnő véleménye is, ki nagy részvéttel érzett a derék fiu iránt, kinek oly sokat köszönhetett. (Folyt. köv.)

Szegeden az árvíz alá jutott: a ballagi tóban 700 hold föld s 250 hold szőlő; Szentmihálytelken 20 és Röszkén 100 hold föld. Röszkén 20, Szentmihálytelken 12 és a ballagi tó területen 1 ház. Összesen: 1000 hold szántóföld, 250 hold szőlő és 33 ház.

Kolozsvárról ápril 24-ről táviratilag jelenték, hogy szombaton este ott nagy tűz támadt, melynek 160 épület esett áldozatul. A tűz Kolozsvár külterületében, a szappan-utczában ütött ki; onnan átcsapott a magyar-utczára, a hídelvei városrészbe.

Kolozsvár, ápril 24 A görbe-, kurta-, hosszú- és szappan-utczák egészen, belső-magyarban három ház, külső király-, uj-utca, tüzoltó tanya tartalék-felszereléssel, mászó- és ör-torony porig égve, mindez négy óra alatt rémítő szélben. A tüzoltó katonaság legnagyobb erőfeszítéssel meggátolta tovább terjedését. Iszonyu nyomor, 600 lélek hajlék nélkül, 92 telek sok melléképülettel tökéletesen elégve, semmi megmentve, egy asszony beleégett.

Mihály 66 é. végelgyengülés; csapó. Mészáros Zsuzsanna f. István 8 het. ránggöres; ápril 21-én: pñau. Zagyva Istvánné Kovács Sára 75 é. vízkór; pñau. özv. Zágonyi Józsefné Hosvai Sára 76 é. szélhűdés; czeplédu. Jobbágy Ferencz I. Erzsébet 4 nap. gyengeség; pñau. Kiss István f. István 10 hón. torokgyök; hatvan. Takács János 50 é. tüdővész; ápril 23-án: pñau. Vásárhelyi Gábor halva született fia; csapó. Tarczali József 58 é. tüdővész; csapó. Szűcs István 54 é. tüdővész; pñau. Szabó Mihályné Turi Sára 58 é. tüdősovadás; ápril 24-én: pñau. Salánki Ferencz f. József 1 é. hökhurut; czeplédu. Dobozi Mihály 1 Eszter 7 hón. nehézkór; pñau. Harsányi Sándor 1. Mária 6 hón. agyvízkór; ref. ápodlába Molnár Mihály 58 é. tüdőob.

Fővárosi hírek.

Tisza a min. elnökkel szombaton este tartott értekezletről a „P. N.“ ezt írta: A min. elnökkel mintegy 50 képviselő volt jelen. Ott voltak a kormány összes tagjai is; továbbá a volt miniszterek a ház és párt elnökei, az ifjabb generációból is sokan. A volt baloldaltól csak mintegy 8 tag volt jelen. Tisza min. elnök előadta a bécsi tárgyalások mai stádiumát és a jelen értekezlet célját. A mi a bécsi tárgyalásokat illeti, a miniszterelnök nem mondott egy részletet sem, melyet eddig a lapok nem közöltek volna. Azt nem említte fel, hogy a magyar kormány mit követelt, hanem csak azt adta elő, hogy a két kormány miben egyezett meg, s miben forognak fenn ma is differentiák. Ez utóbbiaknak tárgya: a fogyasztási adók, melyekben a magyar kormány minden követelménye visszatartott. A miniszterelnök ezután előadta, hogy a cabinet elbocsátatását kérte a fejedelemtől és fejtegette az általános politikai helyzetet, mely a cabinet távozása után beáll. Ugy látja a dolgok folyását, hogy a párt köréből alig alakulhat más kormány s így nem marad más hátra, mint más elemekből, nem parlamentari többségből alkotandó új cabinet, az országgyűlés feloszlata és az ezzel járó politikai zavarok. Tisza megjegyezte, hogy e körben nem kell előadnia, hogy a kormányon való maradás mily áldozatokkal jár. Kötelességének tartotta a ma itt, holnap a pártban kendőzetlenül előtüntetni a helyzetet, s arra kéri a párt tagjait, hogy neki magánaton mondják el nézeteiket. Nem akar senkire se gyakorolni pressiót; egyedüli célja az, hogy megtudja a párt egyes tagjainak nézetét s kéri ezt őszintén, minden utógondolat nélkül megmondani. Határozatot nem akar provocálni sem ma, sem holnap; célja egyes-egyedül az informatió — Erre többen szóla- laltak fel. Mintegy négy szónok szólaít fel a mellett, hogy a Tisza-cabinet, visszavonulása által, ne idézze fel az ezzel szükségképen járó politikai zűrzavart; két szónok (a volt baloldali köréből) arra utalt, hogy a Tisza-cabinet tartsa fenn magát a jövődönnek s ne fogadja el az új kiegyezést, ha ezzel lemondása járna is. E szónokok argumentációira többen válaszoltak. Mind a min. elnök, mind az utána felszólaít beszédén észre- vehető volt a nyomott hangulat s az értekezlet, mely 9/6-tól 9/4-ig tartott, a legnagyobb kedvetlenség kö- zött oszlott szét.

Az ápril 22-kén a miniszterelnökkel tartott értekezlet részleteiről írják: A király határozottan ellenzi a külön vámtérfület; ily nagy változás a monarchia állapotában most, midőn a keleti bonyodalmak a jövőt bizonytalanná teszik, meg nem engedhető. A király óhajtja az osztrák kormány részéről tett követelések elfogadtatását, mert más egyezséget a Reichsrathban keresztülvinni nem lehet. Ezenkívül Tisza kijelen- tette, hogy ha az egyezés nem jó létre, az állam pénzü- gyi bukása kikerülhetlen, mert a Rothschild ház kijelen- tette, hogy szakítás esetében a másik 40 milliót ki- bocsátani nem fogja; más ajánlatok pedig, melyek e bankra és egyéb pénzügyi operációkra nézve tételtek, nem megbízhatók. — Tisza után többen nyilatkoztak. Zsedényi kész mindent elfogadni. Hasonló értelemben nyilatkozott Csengery, miután most sokkal kedvezőt- lenebb az ország pénzügyi helyzete, mint azelőtt volt. Nemkülönbön Szilágyi Dezső és Korizmic, ki különö- sen a külön vámtérfület ellen szól. Kerkápoly kérdése- ket intézett Tiszához a bank tárgyában, a szokott fe- leletek után megnyugodottnak mutatta magát. Balogh Imre határozatlanul nyilatkozott. Csernátóny nem fo- gadja el az egyezséget s nem fogja azt támogatni, hanem kívánja, hogy Tisza maradjon meg a lemondás mellett. Hasonló értelemben nyilatkozik Gullner. Paczoly is elégedetlenségét nyilvánítja. — Bittó István azt mondja, hogy a közös birodalmi háztartás fedezésére kellene fordítani mindazt, mi a vám és kereskedelmi szövetségben említve van, tehát a vám- jövedelmen kívül a közvetett adók és egyedáruságok jövedelmét is. A mi felmarad, azt kellene a quóta szerint felosztani. Ez által el lennének kerülve a vám mutatóik és a fogyasztási adók körül felmerült diffe- rentiák. — Bittó előadására Tisza felett s meg- engedi, hogy e szerint lehetne nyerni 5—6 milliót, de politikai okoknál fogva nem hajlandó elfogadni, miután ez által a közös ügyek szaporítottának s a Reichsrath felé mennének.

Budapest, ápril 24. A szabadelvű párt teg- napi összejöveteléről írja a H.: csak az ezt megelőző s azt követő események, vagy jobban szólva: hangulat jel- lemzésére szoritkozunk. A nézetek általános jellemzése előtt megemlítjük még azt, hogy több képviselő a kö-

vetkezé- minisz- párt t- helyzet- a bécsi- szembe- ki — e- szeriet- nek, ne- galmaz- minisz- tározot- egyezs- tok mi- tanak. körbe- nap re-

A szab- nagy fe- levén f- nőki sz- lentett- be, hog- get a p- tékben- neheze- tekints- vánt a- nek a- és meg- azon n- leg ha- helyze- létrej- leteti e- adók r- És vég- kedés- reállít-

az egy- radás-

képvís-

széki- hatlan- itélősz- egyik- telyén- gasb- mark- koltat- nem á- tanác- lenné- kikne- tési s- gyeng- nehéz- a kik- ellent- keres- sem f- állam- csak- ezt n- ezen- ból k- igazs- rends- ság, e- zesz- lan g- zetle- kinev- tója l- ó ny- uralo- is sz- volta- kitiün- Döze- Czor- örülh- la tar- moro- rái k- keve- vezé- riáth- Csak- a Cu- mesi- umb- tudt- dolg- egyil- (Mar- quali- tak a- sem- állon-

Egyveleg.

Borzasztó hajóösszeütközés történt ápril 2-án Európa legdélibb csucsánál, az Atalea hegyek előtt. A Trinacria nevű olasz hajózási társaság Agrigento csavargőzőse, mely a konstantinápoly-brindisi tengeri összeköttetést közvetíti, este 5¹/₂ órakor indult el gazdag rakományral és számos utazóval Piraeusból s tizenegy órai gyors menet után Atalea hegyfokhoz ért, hol a kapitány egy feléje gyorsan közeledő gőzös lámpáit vette észre, mely éppen a hegyfokot megkerülte. Az Agrigento szabályszerűleg kikerülte a másik gőzöst, mely azonban nemcsak hogy nem változtatta meg eredeti irányát, de, mint a kapitány állítja, még határozottabban tört az olasz hajó felé. Ekkor az Agrigenton megszólalt a vészjelző síp, a hajó tetemesen meglassította menetét. A másik gőzös azonban, névszerint „Hylton Castle”, nem változtatván meg irányát, borzasztó erővel rontott az Agrigentonak, s oldalába hatolva orrával, azt a szó szoros értelmében ketté hasította. Az összeütközés oly óriási megrázkódtatást okozott, hogy a hajó árbocjai forgácsokra törtek össze. Egyidejűleg szétrobbant az Agrigento egyik gőzkazánja s gőzzel és forró vízzel leöntötte a rémülten előrohán utasokat. Mindez oly gyorsan történt, hogy az utasok legnagyobb része még az ágyban feküdt, midőn már a hajó süllyedni kezdett. A jelenet, mely erre következett, borzasztó volt. A matrózok vad rémülésükben nem hallgattak többé a kapitány parancsára. Három utas és tizenkét matróz már az összeütközés alkalmával átjutottak az angol hajó fedélzetére. A többiek azonban a süllyedő hajón maradtak, mely az iszonyú lökés következtében mind távolabb hajtatott a Hylton Castle-től. A távolság a két hajó között néhány perc alatt 1¹/₂ tengeri mérföld lett. Hét perccel az összeütközés után elkezdett az „Agrigento” rohamosan süllyedni. Anyák, kik gyermeiket tartották karjaikon, segélyért esdettek, a nélkül azonban, hogy a saját magukra gondoló matrózok rájuk hallgattak volna. Számosan a tengerbe ugrottak, uszás által akarván megmenteni életüket; mások a hajóhoz kötött csónakokba menekültek, melyeket azonban, minthogy senki sem gondolt arra, hogy a láncokat, melyek azokat a hajóhoz kötötték, feloldja, a gőzös maga után rántott a tenger fenekére. Senki sem hallgatott a bátor kapitány, Fronti parancsára. Végre sikerült egy csónaknak lánczát a hajótól megszabadítani, e csónakot azonban a hajó elsüllyedése által támadt örvény elkapta, s csak egynehány ember menekült meg, kik fenn tudták magukat tartani a víz színén, míg az angol hajó a vész színhelyére tudott jönni s a szerencsétleneket felvette. A hajó 33 főnyi legénységéből vízbe fullt, vagy a forró víz által elégett tizenegy ember; a huszonhat utas közül elveszett tizenkilenc. Az utasok elbeszélése szerint, az angol hajó kapitányát terheli a szerencsétlenség miatt a felelősség. A hajó értéke 800,000 frank volt; körülbelül 2 millió értékű küldeményt vitt magával, melynek nagyobb része biztosítva volt. A szerencsétlenek felalált hullái Piraeusban ünnepélyesen eltemették. A vizsgálat mindkét hajó kapitánya ellen rögtön megindított.

Julius 4-én az Egyesült-Államok függetlenségi nyilatkozatának 100 éves emléknapiján, nagy-szerű robbantás fog végre menni New-York közelében. Arról van szó, hogy a kikötőtől nyugatra levő sziklacsoporthoz, mely ott a hajózást akadályozza, szétrobbantás. — A szétrobbantandó sziklák óriási tömeget képeznek, csusok kiáll a vízből, a víz alatt pedig egész a fenéig összeköttetésben vannak egymással, s oly nagy területet foglalnak el, hogy ha épségben szárazra lehetne őket hozni, pompás sziklahegyet képeznének. Már 1869 óta furják e sziklákat a víz alatt s a furott lyukakat robbanó anyaggal töltik meg, a robbanás következtében a sziklák elhárítatnak úgy, hogy a kikötőbe a hajók ez oldalról is behatolhatnak. — Az eddigi furások költségei körülbelül háromnegyed millió dollár ragnak; eddig 28 akna van készen, melyek közül a legnagyobb 200 láb hosszú. Ez aknákból minden irányban mintegy 30,000 kisebb-nagyobb hézag nyílik, melyeknek összes hosszúsága csaknem fél német mérföldet tesz. Az aknák, hézagok és kamarák szolgálnak a robbanó anyag felvételére, mely egyszerre meggyújtatván, végzendő be a colossalis munkát. 40 ezer font nitroglycerin képezi a főtöltvényt, mely az aknában helyeztetik el; a melléküregekben elhelyezendő robbanó anyag felett még később határoznak. A gyújtás természetesen villanyosság segítségével történik. A villanyvezetékek (több mérföld hosszúak) már fel vannak állítva, s alkalmazandó villanydelejes készülék a leg-hatalmasabb lesz, a mit eddigél ismertek. A robbanás által okozandó lökésről természetesen még fogalmuk sincs a rendezőknek, valamint azon határról sem, melyet a robbanás folytán kifejlődő forró gőzök a légkörben okozni fognak.

A pesti közúti vasúttársaság márcz. 29-én tartotta rendes évi közgyűlését. Szitányi Izidor elnöklete alatt. A lefolyt évben eszközölt építkezések közül első sorban említendő a Kálmán-tér-közvágóhídi új vonal, melyet november hóban kezdtek építeni és az ősszel ki is építettek a vámon kívül eső szakaszig; a közvágóhíd felőli oldalon a földmunkák be vannak fejezve s az építményből 250 öl le is van

rakva. Ezen és más kisebb építkezésekre 47,235 frt fordítottak, folyó évre e vonal kiépítésére és felszerelésére az előirányzatban 90,347 frt van előirányozva, más nagyobb építkezések a folyó évre nem tervezettek. A társulat a múlt év folytán két egyfogatu kocsi szerzett be, és egész új berendezésű egyfogatu kocsi-
kal fog kísérletet tenni és ez újítástól tetemes megtakarításokat remél. A sugáruiti lovasut kérdéseinek eldöntése a belügyminiszteriumnál függőben van; tudvalevőleg a közmunkatanács ellenzte, a városi közgyűlés pedig két ízben is engedélyezte a vonalat. A margithidi lovasutat a társulat úgy szándékozott létesíteni, hogy megveszi a budai közutat, de ez nem sikerült; most a társulat úgy módosította tervét, hogy az megfelelően a közlekedési miniszterium által első sorban kitűzött feltételnek, azaz biztosítsa a közlekedés folytonosságát; a vonalat a budai zöldfaútea előtti térig szándékozik vezetni, mely közel esik a budai közúthoz, hogy így az utasokat könnyen lehessen kicserélni. — A társulat vonatain 1875-ben 5.886,325 személyt szállított, a bevétel 641,737 frt 14 krt tett. Az összes bevételek 657,562 frt 41 krra ruktak; az üzleti költségek 441,788 frt 78 krra (itt 28,055 frtot takarított meg az igazgatóság, a mennyiben pl. a zab mérőjét 1 frt 86 krjával, a szénát 1 frt 74 krral vásárolta be.) A bevételi felesleg 170,430 frt 48 kr, ebből az alapszabályszerű leírások után marad a részvény-tőke 5%-os kamatoztatására 81,564 frt, osztaléknak pedig 65,251 frt 20 kr, úgy hogy egy-egy egész részvény osztalék-szelvénye a kamatokkal együtt darabonként tizennyolcz forinttal váltatik be; az 50%- erejéig befizetett részvényeké 9 frttal, az élvezeti jegyeké, (melyek a teljes névértékben való beváltásra kisorsolt részvényekért adnak) 8—8 frtjával. A társulat vagyona 2.035,904 forint 66 krajczárra rug. Az üzleti jelentéshez zárzó van csatolva, mely kiemeli, hogy a társulat, mely épen tíz éve áll fenn, eddig átlag 16.15% osztalékot fizetett évenként. A tartalékl gyűjtött alapok az alaptőke 10%-át meghaladják.

Bukurest városnak a legújabb statisztikai összeszámítás szerint 200,000 lakosa van, s e lakosság 25,000 házban lakik, minden házra tehát 8 lakó esik. Bukurest 45 millió négyszög méter kiterjedéssel bír. A külvárosokra, hol sok kert van, a fennebbi kiterjedésből aránylag legtöbb esik. Bukurestnek 105 iskolája van, melyekből csak 6 iskolában tanul a két nem együtt. Nehány magániskolát be kellett zárni, más magán-tanodák igazgatóit pedig fel kellett szólítani, hogy 15 nap alatt tisztítsa ki tanhelyiségeit az ősi piszkoltól, mert különben iskoláját bezárják. A tisztaság nem tartozik Bukurestnek valami kiváló előnye közé. A városnak van 3 orthodox temetője, más hat temetkezési helye van a többi vallásfelekezetteknek. Négy templom szintén temetkezési helyül szolgál a város kellő közepén.

Z. színész teljes életében zsugori volt s épen ennek következtében szép summa pénzcsekkét takarított össze, melyhez azonban csak akkor nyult, midőn pályatársainak zálog mellett jó borsos kamatra kölcsönzött. Egyszer ő maga is megszorult s így szóló pénzcsekké: Kedves pénzem, adj nekem kölcsönt tél hónapra. — Nem adok. — válaszolt önmagának pénze helyett. — Fizetek száz perczentet! — szép; de nem adok. — Itt az óram zálogba. — Ily feltétel mellett adok. Ime! Eljött a határidő, Z. bekopogtat hitelezőjéhez, s kifizeti adósságát s visszaveszi óráját, melyet két hétig nélkülözött. — No, ugy-e, hogy pontos vagyok? — Bizony nem hittem volna. — Bár minden hitelezője ily pontos volna, mint én, sohajtott nagy keservesen.

A német lapok közelebb arra vonatkozó adatokat közöltek, hogy az osztrák nemzeti bank legnagyobb részben csupán a fő pénzembereknek kiváltságolt intézete; ott az apró emberek pénzülségletére épen semmi figyelem sincs; s ott olyan szabályok uralkodnak, a melyek az onnan való pénz kapást nagyon kis körre szorítják. Nevezetesen lehet valamely váltón hat jó aláírás is, de ha azok közül csak egy van bejegyezve, a váltót az osztrák bank el nem fogadja. A lapok a következő összehasonlítást közlik: A francia és osztrák nemzeti bank 1875. évi kimutatásáról. A francia bank nem ismer más qualificatiót, minthogy az aláírások a váltóösszeghez mérten jók legyenek. A Banque de France 1875. évi leszámítási forgalma kitett Párisban 3.101.255,937 frankot, a fiókoknál 3.725.527,612 frankot; Párisban 952 frank, a vidéken 1136 frank volt az egyes váltók átlagos értéke. És pedig leszámított Párisban: 7477 db 10 frankig, 214,874 db 11 franktól 50 frankig, 326,851 db 51 franktól 100 frankig, 2.706,558 db 200 frankon felül. Az összes váltóforgalom egy hatod részét teszik ki a 100 frankon aluli váltók! Az osztrák nemzeti bank 1875-ik váltóforgalmában a váltók átlagos őslette: Bécsben 2124 frt, Budapest 2422 frt, Debreczenben 1609 frt, Szegeden 1996 frt, Brassóban 1508 frt, Temesvárott 829 frt. A váltóösszegek átlaga az osztrák nemzeti banknál 1867 frt a Banque de France-nál, Párisban 380 frt, a fiókoknál 454 frt.

Bernben június 11-től július 10-ig láb-beli kiállítás lesz, melyben hat osztályban minden ez iparágba vágó cikkek,ugymint: lábformák, sámfák, nyers anyagok, bőr, szurok, tovább kéfek,

gépek, kész lábbelik, sőt oly viselt csizmák is, melyeken a czélszerű forma feltűnhető stb. lesznek kiállíthatók. Jelentkezhetni ápril 26-ig a budapesti keresk kamránál, hol további értesítések is adnak.

Egy saktábla a philadelphiai közkiállításán. A játékgurák két tábora a németek harcát az ultramontanizmus ellen ábrázolja. A király és királyné, egyfelől Vilmos császár s Augustza császárné, másfelől Pius pápa s egy apátné; a futárok egyfelől Bismarck herceg és Paik miniszter, másfelől két német érsek. A lovasokat egyfelől porosz dszidások, másfelől nyargaló szerzetesek ábrázolják.

A betegszobákat hűssé tenni? Dr. Maurin a következő módszert hozza javaslatba: Ő a kinyitott ablakok elé vízbe mártott vászonn függőnyt akaszt. A víz, midőn elparog, vagyis cseppfolyó állapotból légalakuba megy át, melegezt köt meg, midáltal képes a szoba hőmérsékletét 4—5 fokkal alászállítani, egyszersmind a légkört nedvesebbé is változtatván, a betegek légzését könnyebbé teszi, ezt előmozdítja. Ily uton még a legnagyobb hőségben is, pl. nyáron a betegek szobájában kellemes hűvösséget lehet előidézni.

Hogyan kell jó házi szappant főzni? Ahányszor 7 font zsiradékunk van a szappanhoz, annyiszor 25 itcze erős lugot kell készítenünk — ugy-szinte ugyanannyiszor 3 font oltott meszet s 5 font szódát. Már most, ha a szappanfőzést megkezdeni akarjuk, a 25 itcze lugot vasfőzőkben egy negyed óráig lassan forraljuk; — ezután az 5 font szódát tesz-szük bele, s megvárjuk, míg elolvad — ezt követi a 3 font mesz, melyet ismét egy negyed óráig olvadni hagyunk. Ezután hozzá adjuk a 7 font zsiradékot s egyen-letes tűz mellett, gyakran keverve három óráig főzzük, mire a kiöntésre (formába) készen van.

Ez is divat. Párisban legújabb szokás szerint azon nők, kik vasár- és ünnepnapokon akadályozva vannak a templomba menni, névjegyeiket tétetik az oltárra.

Hogyan kell az elszótt levest megjavítani. Tiszta vászonba buzalisztet kötünk, beleeresztjük a le-vesbe s egy darabig azzal együtt főzzük. A liszt a só-nak legnagyobb részét magához vonja.

Az ágybéli toll tisztítása. Az ágy-béli toll gyakran kellemetlen szagot vesz magához. Ettől megszabadítjuk, ha a tollat egy kádba téve szap-pan és szoda vízzel leöntjük, s egy tiszta gereblyével ide-oda forgatjuk. A mosás után a tollat kézzel kell kifacsarni, s azután a szobában vagy más alkalmas helyre száradás végett kiterítjük, időről-időre megfor-gatjuk, s egy kis pálczával gyengén veregetjük. A toll nem csak megtisztul, de ruganyossága még gyarap-szik is.

Mariangyalnak arcképre volt szüksége Elment a fényképiróhoz, s ekképen szól: Klexer ur, kérem, vegyen le engem ülőhelyzetben, amint egy regényt olvasok; hanem kérem, a regény imádságos könyv legyen ám, mert az anyám nem tűri, hogy regényt olvassak.

Május 1-én érdekes politikai per kezdődik Athenben. A volt Bulgaris-miniszterium az alkotmány megsértése és a választások befolyásolása miatt vád alá helyeztetik. Az öt vádlott miniszternek személyesen kellend megjelenni.

Új darabot adtak. A darab második jelenetén, megszólítja az egyik szomszéd a másikat: „Ugy-e kérem, jambusok.” — „Bocsánat — nem tudom, rövidlító vagyok,” vizionza a szomszéd.

San-Sebastian, ápril 22. A junta egy viharos ülésében több képviselő kijelenté, hogy ha a fuerok meg fognak szorítani, a bask tartományok a legközelebbi kedvező alkalommal idegen védelem alatt függetleneknek fogják magukat proclamálni.

Nyilttér.

2. javított kiadás.

Legközelebb jelent meg a híres, maga ne-mében egyetlen könyvnek második, telomesen javított és bővített kiadása:

„ÖNSEGÉLY”

ezimtel, a nemzörészek minden betegségei számára hű és megbízható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L. hasonszerü orvosól.

Ezen könyv oklást és segítséget nyújt mindazoknak kik újabb korukban tükos bünt vagy mértéktelen kicsapongást fizet és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétvált idegzetben szenvednek, vagy annak köz-zel beállítását igényeltetnek.

Azok is, kik idősült bujakörben, hóbajokban, bu-jakörös közsvényben, huyesözükülésben szenved-nek, vagy kiknek teste túlságos higanyadagok által gyöng-gített, teljes kigyógyulást találандnak

Nevelők, lelkesek és általában emberbarátok, kik a fiatalág javát szívökon hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világosság kedvért bonczteni ábrákkal van ellátva, minden könyvkereske-désben kapható, de pósta után nálam is megrendel-tetik. Ára 2 frt.

Dr. Ernst L., hasonszerü orvos.

Pesten, kétsas-utca 24-ik szám.

2. javított kiadás.